

Net uit: Gebroken glas

Carolyn Wall, *Gebroken glas*, vertaald door **Wim Scherpenisse** en **Mieke Trouw** en verschenen bij uitgeverij [De Vliegende Hollander](#) (oorspronkelijke titel: *Sweeping Up Glass*).

Gebroken glas is het romandebuut van Carolyn Wall, die al een lange staat van dienst had als verhalenschrijfster. In *Gebroken glas* maken we kennis met de 41-jarige Olivia. Zij drijft in de jaren dertig van de twintigste eeuw, een tijd waarin er bittere armoede heerst in Amerika, zo goed en zo kwaad als het gaat een kruidenierszaak in een dorpje in Kentucky. Tijdens een strenge winter moet ze het hoofd boven water zien te houden.

De kou en de armoede zijn bepaald niet de enige problemen waarmee Olivia te kampen heeft. Ze voedt haar kleinzoon Will'm op omdat haar dochter is afgereisd naar Californië, waar ze actrice hoopt te worden, ze heeft heel wat te stellen met haar geestelijk gestoorde moeder Ida, en ze probeert ook nog te voorkomen dat kwaadwillende jagers de grijze wolven doden die op de heuvel achter haar huis leven. Die wolven zijn ooit vanuit Alaska geïmporteerd door haar grootvader en ze beschouwt ze daarom bijna als familie. Haar vader, die zichzelf het vak van dierenarts had geleerd, is overleden en ligt begraven naast de buitenplee in de achtertuin, zonder grafsteen of andere markering.

Rassenscheiding

Olivia was als klein meisje al bevriend met een aantal zwarten uit het dorp, speciaal met Love Alice, een vrouw die al op zeer jonge leeftijd getrouwd was (en Olivia de nodige seksuele voorlichting gaf) en die bovendien 'waarheden ziet', een soort voorspellende gave die op de meest onverwachte momenten de kop opsteekt. Hoewel de zwarten door de blanken als

tweederangsburgers werden beschouwd – de rassenscheiding werd strikt in acht genomen en zwarten mochten alleen op een bepaalde dag in de week boodschappen doen in de kruidenierswinkel, alle andere dagen waren voor de blanken – wilde Olivia als kind zelf het liefst zwart zijn; ze heeft zich als klein meisje stiekem door de zwarte dominee laten dopen in de rivier die langs het dorp stroomt en wilde net zo'n moeder als de zachte, ronde 'ma' van haar vriend Junk.

Nu Olivia volwassen is, is de positie van de zwarten nog niet verbeterd. Door haar naspeuringen naar de identiteit van de jagers die het op 'haar' wolven voorzien hebben, komt Olivia duistere praktijken op het spoor waarvan ze heel lang geen weet heeft gehad en waarover niemand in het dorp hardop durft te spreken. Die naspeuringen veranderen haar kijk op de zwarte gemeenschap en dwingen haar ook met hotelhouder Wing Harris te gaan praten, met wie ze ooit een hartstochtelijke jeugdliefde beleefde. In een adembenemende, bloedstollend spannende finale komen alle verhaallijnen samen.

Brijomslag

Bij de vertaling moesten we natuurlijk goed opletten dat we geen anachronismen gebruikten. We maakten daartoe niet alleen gebruik van de dateringen in de Grote Van Dale en het [Woordenboek der Nederlandse Taal \(WNT\)](#), maar ook van [een database met oude kranten](#) op de site van de Koninklijke Bibliotheek, waar we in geval van twijfel konden nazoeken of bepaalde woorden in de jaren dertig of eerder al in het Nederlands gebruikt werden. Veel Engelse woorden zijn bijvoorbeeld pas na 1945 in het Nederlands in zwang gekomen, en die vielen dus allemaal af. Anderzijds konden we prachtige ouderwetse woorden als 'brijomslag' gebruiken.

Soms vroegen we ons ook af of iets wel echt bestond of door Wall was verzonnen. Dat gold bijvoorbeeld voor de *silverbacks*, de grijze wolven die achter Olivia's huis leven. Inderdaad vertelt Carolyn Wall in [dit interview](#) dat er in Kentucky nooit wolven zijn geweest. Daarnaast hebben we onder meer geworsteld met sommige etenswaren en gerechten. Zo werd *summer squash* uiteindelijk 'zomerpompoe', omdat de woorden 'courgette' en 'patisson' allebei pas na 1950 in gebruik kwamen.